

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Перший проректор
 Глухівського НПУ
 ім. О. Довженка
Марина ХРОЛЕНКО
 ім'я, прізвище
 « 08 » 08 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

«ПСИХОЛОГІЧНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ З ПРАКТИКУМОМ»

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність: 053 Психологія

Предметна спеціальність:

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма: «Психологія»

Статус: цикл професійної підготовки, нормативна дисципліна

Структурні підрозділи, відповідальні за реалізацію навчальної дисципліни:

Навчально-науковий інститут педагогіки і психології

Кафедра: педагогіки, психології, соціальної роботи та менеджменту

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальне навантаження		Кількість годин				Вид семестрового контролю	
			Європейські кредити	Години	Аудиторні заняття			Самостійна робота, в т.ч. ІРС	Залік	Іспит
					Всього	Лекції	Практичні заняття			
Денна	II, III	4, 5	10	300	100	30	70	200	+	+
Заочна	II, III	4, 5	10	300	30	14	16	270	+	+

Глухів - 2024

Робочу програму складено на основі: Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 Психологія (затвердженого та введеного в дію наказом Міністерством освіти і науки України від 24.04.2019 року № 565) та змін до Стандарту, затверджених наказами Міністерства освіти і науки України № 1583 від 29.12.2023 р., № 842 від 13.06.2024 р., Професійного стандарту «Практичний психолог закладу освіти», затвердженого наказом Мінекономіки № 2425 від 24.12.2020 р., Професійного стандарту «Практичний психолог (соціальна сфера)», затвердженого наказом Мінекономіки № 211 від 03.02.2021 р., освітньо-професійної програми «Психологія», навчального плану підготовки бакалаврів спеціальності 053 Психологія Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.

Укладач робочої програми: Юрій РЯБКО, асистент кафедри педагогіки, психології, соціальної роботи та менеджменту

(підпис)

ЗАТВЕРДЖЕНО

кафедрою педагогіки, психології, соціальної роботи та менеджменту
протокол від «27» серпня 2024 року №1

Завідувач кафедри Павло БІЛЧЕНКО, кандидат педагогічних наук, доцент

(підпис)

ЗАТВЕРДЖЕНО

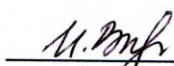
вченою радою ННІ Педагогіки і психології
протокол від «28» серпня 2024 року № 7

Голова вченої ради ННІ Педагогіки і психології Андрій ШЕРУДИЛО,
кандидат педагогічних наук, доцент

(підпис)

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми Інга ПОЛІЛУЄВА, кандидат психологічних наук,
старший викладач кафедри педагогіки, психології, соціальної роботи та
менеджменту

(підпис)

1. Пояснювальна записка

Навчальна дисципліна «Психологічне консультування з практикумом» є обов'язковим компонентом освітньої програми «Психологія». Психологічне консультування є одним з найважливіших видів роботи психолога, зокрема психолога освіти, через який здійснюється гармонізація як особистісного буття окремих учасників навчально-виховного процесу, так і їх стосунків. Цей вид роботи, є, водночас і найбільш складним, оскільки вимагає від психолога як комплексу суто особистісних якостей, досвіду консультативної роботи, так, і, в першу чергу, ґрунтовної теоретичної підготовки.

Програма курсу передбачає ознайомлення студентів з основними принципами організації і проведення консультативної бесіди, її етапами та окремими техніками. Розглядаються окремі напрямки консультативної роботи, такі, як сімейне консультування, консультування батьків за окремими проблемами пов'язаними з ускладненнями в психічному і особистісному розвитку дітей, профконсультування, консультування на телефоні довіри. Надаються відомості про шляхи самовдосконалення психолога-консультанта, шляхи попередження професійного вигорання.

Програмою курсу передбачено ознайомлення з окремими консультативними школами (і психологічними концепціями, що лежать в їх основі). Знання особливостей консультативної роботи в окремих школах надає можливість системної інтерпретації ускладнень клієнта, їх причин, збагачує репертуар технік коригуючого впливу. Для ознайомлення вибрані сучасні консультативні школи, що довели свою ефективність і можуть бути застосовані шкільним психологом. Деякі з них виносяться на самостійне опрацювання студентів.

Метою викладання дисципліни є засвоєння здобувачами освіти базового комплексу знань і вмінь, необхідних для надання психологічної допомоги засобами консультативної бесіди.

Завдання навчального курсу:

- 1) ознайомлення здобувачів освіти з основними вимогами до організації і проведення консультаційної бесіди, окремими техніками її ведення;
- 2) ознайомлення студентів з особливостями надання консультативної допомоги клієнтам з окремими проблемами;
- 3) розвиток навичок професійного спілкування в консультативній бесіді, вмінь здійснення корекційного впливу;
- 4) формування професійного сприйняття психологічних ускладнень в особистісному зростанні, міжособистісних стосунках.
- 5) формування у здобувачів освіти психологічної готовності до роботи в ролі психолога-консультанта, як провідної складової в діяльності психолога освіти;
- 6) засвоєння ними базового комплексу знань і вмінь, необхідних для надання психологічної допомоги в межах консультативної бесіди;
- 7) формування професійного сприйняття психологічних ускладнень в особистісному зростанні, міжособистісних стосунках.

Пререквізити: знати та розуміти категоріальний апарат психології; базові знання з дисциплін: «Вікова та педагогічна психологія», «Загальна психологія», «Практикум з психокорекції»

Постреквізити: Знання з курс «Психологічне консультування з практикумом» можуть бути використані при вивченні психології при вивченні «Основи психотерапії» написанні фахової випускної роботи, виконання завдань виробничої консультативно-корекційної практики.

Основні навчальні компетентності як результат успішного засвоєння навчального курсу
Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 5. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК 7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК 8. Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК 9 Здатність працювати в команді.
- ЗК 10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК 11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- ЗК 12. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

- ФК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології
- ФК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.
- ФК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (зокрема, в контексті організації заходів раннього втручання).
- ФК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.
- ФК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.
- ФК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову, в т.ч. особам, які отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни).
- ФК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту.
- ФК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.
- ФК11.Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.
- ФК12. Здатність до особистісної рефлексії в межах професійних компетенцій, розуміння динаміки міжособистісних стосунків та керування ними.

Попередні компетентності (преріквізити), необхідні для вивчення освітнього компонента: знати та розуміти категоріальний апарат психології; базові знання з дисциплін: «Вікова та педагогічна психологія», «Загальна психологія», «Психологічне консультування з практикумом»,

Програмні результати навчання (ПРН):

- ПРН 1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.
- ПРН 2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.
- ПРН 3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.
- ПРН 4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПРН 5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методи тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.

ПРН 6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.

ПРН 7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.

ПРН 8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.

ПРН 9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання (зокрема, щодо організації заходів раннього втручання).

ПРН 10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

ПРН 11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (в т.ч. у роботі з особами, що отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни).

ПРН 13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

ПРН 15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

ПРН 16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

Організація навчання

Види занять. Лекція-бесіда, передбачає безпосередній контакт викладача з аудиторією. Запитання адресуються до всіх, студенти відповідають з місця; викладач піклується про те, щоб запитання не залишалися без відповіді. Запитання не для контролю знань, а для з'ясування рівня орієнтованості і пізнання здобувачів освіти з проблем курсу, міри їх готовності до сприйняття наступного матеріалу. В умовах карантину (дистанційне навчання) лекційні заняття проводяться на платформі ZOOM.

Практичне заняття передбачає детальний розгляд здобувачами освіти окремих теоретичних положень курсу та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання відповідно до сформованих завдань. Перелік тем практичної роботи визначається робочою навчальною програмою дисципліни. Практичне заняття включає: проведення попереднього контролю знань, умінь і навичок здобувачів освіти; постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, - розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання. Оцінки, отримані студентом за окремі практичні заняття, зараховуються під час виставлення підсумкової оцінки з даної навчальної дисципліни. В умовах карантину (дистанційне навчання) практичні заняття проводяться з використанням сервісу classroom google.

Самостійна робота студента (СРС) - це самостійна діяльність-учіння здобувачів освіти, яку викладач планує разом зі студентом, але виконує її студент за завданнями та під методичним керівництвом і контролем викладача. Зміст самостійної роботи за темами визначається робочою програмою навчальної дисципліни і передбачає:

- 1) опрацювання лекційного матеріалу;
- 2) підготовку до практичного заняття;
- 3) виконання творчих робіт за запропонованою тематикою;
- 4) роботу з термінологічним словником;
- 5) роботу з науковими першоджерелами, ознайомлення з новинками наукової літератури;

В умовах дистанційного навчання планування самостійної роботи студентів, методичне керівництво і контроль за її виконанням відбувається з використанням платформи ZOOM.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться **300 годин (10 кредитів ECTS)**.

Передбачається виконання чотирьох модульних робіт за підсумками чотирьох змістових модулів.

Підсумковий контроль – заліки, екзамени.

Освітні технології організації навчання та викладання: особистісно-орієнтовані (технологія індивідуального навчання, технологія активного навчання та самонавчання, технологія евристичного навчання); активні та інтерактивні технології проведення занять (технологія розвитку критичного мислення, технологія проведення дискусій, ділові та рольові ігри тощо).

Форми роботи: практикуми, тренінги, рольові ігри, написання есе, обговорення кейсів, диспути тощо. Заняття містять теоретичні та практичні блоки.

Методи навчання

Для забезпечення ефективного засвоєння матеріалу курсу застосовуються різноманітні методи навчання, які охоплюють наступні аспекти:

Методи організації та проведення навчального процесу:

- вербальні (лекція у форматі монологу, лекція-обговорення, проблемно-орієнтована лекція);

- візуальні (використання презентацій, демонстрація матеріалів, застосування опорних схем і конспектів);

- практичні (виконання практичних завдань).

Методи мотивації та стимулювання пізнавальної активності:

- проблемний виклад інформації;

- звернення до реального життєвого досвіду студентів;

- організація навчальних дискусій.

Методи оцінювання та самоконтролю результатів навчання:

- усне оцінювання знань;

- письмовий контроль;

- самооцінка та взаємний контроль між студентами;

- аналіз відповідей.

2. Опис навчальної дисципліни

«Психологічне консультування з практикумом»

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
Кількість кредитів ECTS – 10	Галузь знань: <u>05 Соціальні та поведінкові науки</u> Спеціальність: 053 Психологія	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
		Статус – обов'язково	
Модулів – 4	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) Освітня програма: «Психологія»	Рік підготовки	
Змістових модулів – 4		2,3-й	2,3-й
Загальна кількість годин –		Семестр	

300.		4,5-й	4,5-й
		Лекційні заняття	
		30 год.	14 год.
		Практичні заняття	
		70 год.	16 год.
		Самостійна робота	
		200 год.	270 год.
		Вид контролю – заліки, іспити	

2.1. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. ПСИХОЛОГІЧНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ: ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ

1.1. Психологічне консультування як форма психологічної допомоги. Загальне поняття про психологічне консультування. Психологічне консультування, психологічна корекція і психотерапія. Мета психологічного консультування. Критерії ефективності консультативної роботи. Принципи психологічного консультування. Фундаментальні настанови в роботі консультанта. Базові припущення.

1.2. Деонтологічні принципи в консультативній роботі. Етичний кодекс психолога. Етичні стандарти професійних спілок психологів і психотерапевтів. Етичні принципи в консультуванні і принципи консультування. Відповідальність в консультативній роботі. Екологія роботи і екологічна перевірка.

1.3. Вимоги до психолога консультанта. Вимоги до професійної підготовки психолога – консультанта. Особистісні риси і якості. Типові помилки, тривоги і хибні уявлення психологів-початківців. Суперечності в процесі професійного становлення психолога - консультанта. Межі компетентності психолога. Професійні деформації, емоційне вигорання спеціаліста і їх профілактика.

1.4. Клієнт і його запит в консультативній роботі. Психологічна діагностика в консультуванні. Види клієнтів, «важкі» клієнти і «негнучкі» психологи. Поняття про «вигідність симптому» (первинна і вторинна вигода). Формула психологічної проблеми. Інтраперсональні та інтерперсональні конфлікти і психологічна проблема. Феномен «вивченої беспорядності». Драматичний трикутник (С.Карпман). Об'єднане поле НЛП. Механізми психологічного захисту.

Модуль 2. ОРГАНІЗАЦІЯ І ПРОВЕДЕННЯ КОНСУЛЬТАТИВНОЇ БЕСІДИ

2.1. Загальні вимоги до організації і проведення консультативної бесіди. Часові і просторові характеристики ведення бесіди. Організація роботи кабінету психологічного консультування. Ведення документації. Психологічний клімат під час консультування. Ресурсний стан психолога - консультанта.

Дистантне консультування. Телефонне консультування: специфіка, види звернень.

2.2. Етапи психологічного консультування. Підходи до виділення етапів бесіди. Початок бесіди. Запит клієнта і робота з ним протягом сесії. Розпитування клієнта. Формулювання консультативних гіпотез. Здійснення корекційного впливу. Завершення бесіди. Структурування бесіди. Етапність роботи при кількох консультативних сесіях.

2.3.Техніки і мікротехніки психологічного консультування 1. Мета-моделювання в спілкуванні. Мета-модель і метамодельювання в професійному спілкуванні. Пойнтери Мета-моделі і відгуки на них. Види слухання. Мова і мовлення психолога-консультанта. Невербальна комунікація в консультуванні. Екстралінгвістичні і паралінгвістичні феномени.

2.4.Техніки і мікротехніки психологічного консультування 2 Заохочення, саморозкриття, переповідання, підсумовування, відкриті/закриті запитання, відображення почуттів, відображення значення, мовчання як техніка, домашні завдання як техніка, інформування, поради, рекомендації, директиви, переконання, навіювання, інтерпретація, рефреймінг,

2.5.Техніки психологічного консультування. Зворотний зв'язок як системні взаємодія і консультативна техніка. Особливості використання парадоксальних технік. Модель «добре сформованого результату». Застосування метафор. Робота з образами в консультуванні.

Модуль 3. ПСИХОЛОГІЧНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ В РІЗНИХ ПІДХОДАХ

3.1.Когнітивно-поведінкова консультативна психологія. Онтологічні припущення: образ особистості. Керівні принципи: основні теоретичні припущення про природу психологічних ускладнень і їх вирішення. ABCD-модель А. Еліса і її модифікації. Основні типи нераціональних думок. Способи роботи з нераціональними думками і румінаціями в КПТ. Основні ідеї терапії прийняття і відповідальності (АСТ).

3.2.Особистісно-центрована експерієнційна та екзистенційна консультативна психологія. Онтологічні припущення: образ особистості. Керівні принципи: основні теоретичні припущення про природу психологічних ускладнень і їх вирішення. Особливості стосунків з клієнтом. Тріада Роджерса. Загальні ідеї логотерапії. Екзистенційна тривога і провина. Пошук сенсу і відповідальність. Експерименти гештальт-терапії в консультуванні.

3.3.Транзактний аналіз в консультуванні. Модель Я-станів. Економіка погляджувань. Види транзакцій. Правила комунікації. Емоційний рекет і ігри. Техніки транзактного аналізу і терапії нового рішення в консультуванні.

3.4.Інтегративні та еклектичні підходи в консультуванні. Мультиmodalьне консультування А.Лазаруса. BASIC I.D. Консультування в руслі позитивної сімейної терапії. Балансна модель Н.Пезешкіана.

Модуль 4. ПРАКТИКА ПСИХОЛОГІЧНОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ ЗА ОКРЕМИМИ ЗАПИТАМИ

4.1.Консультування клієнтів «важких» у взаємодії: Консультування клієнтів налаштованих вороже, тривожних, з підвищеною вимогливістю, невмотивованих. Опір в консультуванні.

4.2.Особливості консультативної допомоги особам із депресивними розладами. Сучасні наукові уявлення про види депресивних розладів і їх природу. Межі компетенції психолога-консультанта, взаємодія з іншими фахівцями. Постановка задач в роботі з депресивним клієнтом.

4.3.Особливості роботи з клієнтами із суїцидальними намірами і такими, які переживають втрату. Суїцид як соціально-психологічне явище. Техніки і прийоми роботи із клієнтами в ситуації суїцидального ризику. Психологічний контракт як прийом в роботі з клієнтами з суїцидальними намірами. Поняття про втрату. Переживання втрати особами різного віку. Етапи роботи скорботи. Психологічна підтримка людини в скорботі, робота консультанта з оточенням. Консультування батьків дітей, які переживають втрату.

4.4.Особливості роботи психолога з невиліковно хворими клієнтами і членами їх родин. Переживання невідворотності смерті, етапи таких переживань і типові запити до психологів. Можливості психологічної підтримки і прийоми роботи з термінальними і паліативними хворими та членами їх сімей.

4.5.Особливості роботи психолога з клієнтами, що зазнали гендерно обумовленого фізичного насилля, сексуального насилля. Насилля як соціально-психологічний феномен. Особливості переживання наслідків насилля. Психологічна травматизація, небезпека стигматизації самостигматизації внаслідок сексуального насилля. Сімейне гендерно

обумовлене насилля: його стадії, особливості психологічного стану жертви. Особливості роботи психолога з жертвами насилля.

4.6. Консультування батьків за окремими проблемами пов'язаними з ускладненнями в психічному і особистісному розвитку дітей. Консультування з питань дитячої тривоги, страхів, невропатичних і психопатичних проявів, синдрому психомоторної нестабільності (енурез, тіки, заїкання). Ліворуки діти. Питання сексуальності і гендерної ідентичності.

4.7. Сімейне консультування. Завдання, принципи і структура консультативної роботи з сім'єю. Релевантні феномени (Структура, функції, динаміка, «сімейні міфи», «парадоксальна комунікація», «патологічні трикутники» тощо). Деякі техніки сімейного консультування: «скульптурування» в роботі з сім'єю, «категорії В.Сатір», практика застосування «Я-висловлювання»

4.8. Профконсультування. Світ професій і ринок праці. Професійне самовизначення. Основні засади профконсультування. Профдіагностичні методики в роботі з профконсультативним запитом.

4.9. Консультування в системі психосоціальної допомоги дітям і сім'ям, що опинились у складних життєвих обставинах внаслідок військових дій. Мультифакторна модель А.Маркера реакцій на травматичні події. Процедури і техніки консультування під час супроводу дітей і сімей, які отримали травматичний досвід.

22.2. Структура навчальної дисципліни (денна / заочна форма)

Назва теми	Кількість годин, відведених на:		
	лекції	практичні заняття	СРС
Змістовий модуль 1. Психологічне консультування: загальні питання теорії та практики			
Тема 1. Психологічне консультування як форма психологічної допомоги.	2/1	2/1	10/4
Тема 2. Деонтологічні принципи в консультативній роботі.	1/1	2/1	10/4
Тема 3. Вимоги до психолога консультанта.	1/1	2/-	8/4
Тема 4. Клієнт і його запит в консультативній роботі.	1/1	2/-	8/4
Змістовий модуль 2. Організація і проведення консультативної бесіди			
Тема 5. Загальні вимоги до організації і проведення консультативної бесіди.	1/1	4/1	8/4
Тема 6. Етапи психологічного консультування.	2/1	4/1	8/8
Тема 7,8. Техніки і мікротехніки психологічного консультування	2/1	4/2	8/8
Тема 9. Техніки психологічного консультування.	2/1	4/-	10/8
Змістовий модуль 3. Психологічне консультування в різних підходах			
Тема 10. Когнітивно-поведінкова консультативна психологія.	-/-	2/2	10/8
Тема 11. Особистісно-центрована експерієнційна та екзистенційна	-/-	2/1	10/8

консультативна психологія.			
Тема 12. Транзактний аналіз в консультуванні.	-/-	4/1	10/8
Тема 13. Інтегративні та еклектичні підходи в консультуванні.	-/-	2/-	10//8
Змістовий модуль 4. Практика психологічного консультування за окремими запитами			
Тема 14. Консультування клієнтів «важких» у взаємодії.	2/-	4/-	10/6
Тема 15. Особливості консультативної допомоги особам із депресивними розладами.	2/1	4/1	10/6
Тема 16. Особливості роботи з клієнтами із суїцидальними намірами і такими, які переживають втрату.	2/-	4/1	10/6
Тема 27. Особливості роботи психолога з невиліковно хворими клієнтами і членами їх родин.	2/-	4/-	10//6
Тема 18. Особливості роботи психолога з клієнтами, що зазнали гендерно обумовленого фізичного насилля, сексуального насилля.	2/1	4/1	10/6
Тема 19. Консультування батьків за окремими проблемами пов'язаними з ускладненнями в психічному і особистісному розвитку дітей.	2/1	4/1	10/8
Тема 20. Сімейне консультування.	2/1	4/1	10/8
Тема 21. Профконсультування	2/1	4/-	10//8
Тема 22. Консультування в системі психосоціальної допомоги дітям і сім'ям, що опинились у складних життєвих обставинах внаслідок військових дій.	2/1	4/1	10/8
Разом за семестр	30/14	70/16	200/170

2.4. Зміст лекційного курсу

Номер теми	Перелік тем лекцій, їх анотації*	Кількість годин
1	Психологічне консультування як різновид психологічної допомоги. Загальне поняття про психологічне консультування. Психологічне консультування, психологічна корекція і психотерапія. Мета психологічного консультування. Критерії ефективності консультативної роботи. Відповідальність в консультативній роботі. Екологія роботи і екологічна перевірка.	2/1
2	Методологічні принципи консультування. Філософські питання в консультативній психології: допомога, норма і відхилення, відповідальність. Деонтологічні принципи в роботі психолога – консультанта. Основні методологічні принципи роботи психолога-консультанта, фундаментальні настанови в роботі консультанта, базові	1/1

	філософські припущення на яких відбувається психологічна допомога в консультативному процесі.	
3	Особистість психолога –консультанта: професійні вимоги, підготовка, особистісні цінності. Вимоги до професійної підготовки психолога – консультанта. Особистісні риси і якості. Типові помилки, тривоги і хибні уявлення психологів-початківців. Суперечності в процесі професійного становлення психолога - консультанта. Особливості роботи з професійною літературою. Рекомендована література. Межі компетентності психолога. Емоційне вигорання спеціаліста і його профілактика.	1/1
4	Клієнт і його запит в консультативній роботі. Психологічна діагностика в консультуванні. Види клієнтів, „важкі клієнти”. Поняття про „вигідність симптому” (первинна і вторинна вигода). Запит клієнта, його динаміка в процесі роботи. Об’єднане поле НЛП. Механізми психологічного захисту. первинні (примітивні) і вторинні (вищого порядку) захисні механізми.	1/1
5	Загальні вимоги до організації і проведення консультативної бесіди. Часові і просторові характеристики ведення бесіди. Організація роботи кабінету психологічного консультування. Дистанція в спілкуванні клієнт – консультант. Невербальна комунікація в консультуванні. Екстралінгвістичні і паралінгвістичні феномени	1/1
6	Етапи консультативної бесіди. Запит клієнта, консультативний контракт. Підходи до виділення етапів консультативної бесіди і консультування, що триває кілька зустрічей. Етапи психологічного консультування. Початок бесіди. Розпитування клієнта. Формулювання консультативних гіпотез. Здійснення корекційного впливу. Завершення бесіди. Структурування бесіди. Основні завдання роботи на кожному з етапів. Психологічний контракт, «прихований» контракт. Запит клієнта, його динаміка в процесі роботи. Робота з запитом як метод роботи.	2/1
7	Мікротехніки і техніки психологічного консультування. Поняття «мікротехніки» в психологічному консультуванні Повторення, переповідання, підсумовування, відображення почуттів, відображення значення, саморозкриття. Конфронтація. Інформування, поради, рекомендації, директиви. Особливості виконання технік, типові помилки при виконанні	2/1
8	Техніки психологічного консультування: метафори, парадокс, зворотний зв’язок. Поняття про метафору. Метафора як техніка в спілкуванні. Парадокс і парадоксальні техніки. Зворотний зв’язок в теорії систем, комунікації, як техніка консультування. Рівні зворотного зв’язку в спілкування (модель нейрологічних рівнів Р.Ділтса). Особливості виконання технік, типові помилки при виконанні.	2/1
9	Консультування клієнтів «важких» у взаємодії: налаштованих вороже, тривожних, з підвищеною вимогливістю, невмотивованих. Опір в консультуванні. Важкі клієнти і негнучкість психолога. Опір в психоаналізі і	2/-

	консультуванні. Варіанти роботи з опором. Консультування налаштованих вороже (агресивних) клієнтів, тривожних, з підвищеною вимогливістю, невмотивованих, демонстративних.	
10	Особливості консультативної допомоги особам із депресивними розладами. Сучасні наукові уявлення про природу депресії і її види. Психологічні чинники депресії. Межі професійної компетенції психолога в роботі з депресивними клієнтами: цілі, задачі. Особливості проведення консультації з особами із депресивними розладами.	2/1
11	Особливості роботи з клієнтами із суїцидальними намірами і такими, які переживають втрату. Сучасні наукові уявлення про суїцидальну поведінку: види, типові причини. Депресії і суїцид. Втрата, робота скорботи і суїцид. Нормальна скорбота, психологічна підтримка при переживанні втрати. Межі професійної компетенції психолога в роботі з суїцидальними клієнтами: цілі, задачі. Особливості проведення консультації з особами із суїцидальними намірами та суїцидальними спробами.	2/-
12	Особливості роботи психолога з невиліковно хворими клієнтами і членами їх родин. Переживання невідворотності смерті, етапи таких переживань і типові запити до психологів. Можливості психологічної підтримки і прийоми роботи з термінальними і паліативними хворими та членами їх сімей. Позиція психолога в роботі з такими клієнтами. Екологія роботи і правила особистої психологічної безпеки психолога	2/-
13	Особливості роботи психолога з клієнтами, що зазнали гендерно обумовленого фізичного насилля, сексуального насилля. Насилля як соціально-психологічний феномен. Особливості переживання наслідків насилля. Психологічна травматизація, небезпека стигматизації самостигматизації внаслідок сексуального насилля. Сімейне гендерно обумовлене насилля: його стадії, особливості психологічного стану жертви. Особливості роботи психолога з жертвами насилля.	2/1
14	Консультування батьків за окремими проблемами пов'язаними з ускладненнями в психічному і особистісному розвитку дітей. Консультування з питань дитячої тривоги, страхів, невропатичних і психопатичних проявів, синдрому психомоторної нестабільності (енурез, тіки, заїкання). Ліворукі діти.	2/1
15	Сімейне консультування: основні підходи, принципи, проблемні питання. Завдання, принципи і структура консультативної роботи з сім'єю. Релевантні феномени (Структура, функції, динаміка, "сімейні міфи", "парадоксальна комунікація", "патологічні трикутники" тощо). Сучасні підходи в психологічному сімейному консультуванні. Деякі техніки сімейного консультування: „скульптурування” в роботі з сім'єю, „категорії” В. Сатір, застосування „Я-висловлювання” тощо.	2/1
	Разом за семестр	30/14

2.4. Зміст практичних занять

Номер теми	Тема практичного заняття	Кількість годин
1	Психологічне консультування як форма психологічної допомоги. Загальне поняття про психологічне консультування. Психологічне консультування, психологічна корекція і психотерапія. Мета психологічного консультування. Критерії ефективності консультативної роботи. Принципи психологічного консультування. Фундаментальні настанови в роботі консультанта. Базові припущення.	2/1
2	Деонтологічні принципи в консультативній роботі. Етичний кодекс психолога. Етичні стандарти професійних спілок психологів і психотерапевтів. Етичні принципи в консультуванні і принципи консультування. Відповідальність в консультативній роботі. Екологія роботи і екологічна перевірка.	2/1
3	Вимоги до психолога консультанта. Вимоги до професійної підготовки психолога – консультанта. Особистісні риси і якості. Типові помилки, тривоги і хибні уявлення психологів-початківців. Суперечності в процесі професійного становлення психолога - консультанта. Межі компетентності психолога. Професійні деформації, емоційне вигорання спеціаліста і їх профілактика.	2/-
4	Клієнт і його запит в консультативній роботі. Психологічна діагностика в консультуванні. Види клієнтів, «важкі» клієнти і «негнучкі» психологи. Поняття про «вигідність симптому» (первинна і вторинна вигода). Формула психологічної проблеми. Інтраперсональні та інтерперсональні конфлікти і психологічна проблема. Феномен «вивченої безпорадності». Драматичний трикутник (С.Карпман). Об'єднане поле НЛП. Механізми психологічного захисту.	2/-
5	Загальні вимоги до організації і проведення консультативної бесіди. Часові і просторові характеристики ведення бесіди. Організація роботи кабінету психологічного консультування. Ведення документації. Психологічний клімат під час консультування. Ресурсний стан психолога - консультанта. Дистантне консультування. Телефонне консультування: специфіка, види звернень.	4/1
6	Етапи психологічного консультування. Підходи до виділення етапів бесіди. Початок бесіди. Запит клієнта і робота з ним протягом сесії. Розпитування клієнта. Формулювання консультативних гіпотез. Здійснення корекційного впливу. Завершення бесіди. Структурування бесіди. Етапність роботи при кількох консультативних сесіях.	4/1
7	Техніки і мікротехніки психологічного консультування 1. Мета-моделювання в спілкуванні. Мета-модель і метамоделювання в професійному спілкуванні. Пойнтери Мета-моделі і відгуки на них. Види слухання. Мова і мовлення психолога-консультанта. Невербальна комунікація в	4/1

	консультуванні. Екстралінгвістичні і паралінгвістичні феномени.	
8	Техніки і мікротехніки психологічного консультування 2 Заохочення, саморозкриття, переповідання, підсумовування, відкриті/закриті запитання, відображення почуттів, відображення значення, мовчання як техніка, домашні завдання як техніка, інформування, поради, рекомендації, директиви, переконання, навіювання, інтерпретація, рефреймінг,	4/-
9	Техніки психологічного консультування. Зворотний зв'язок як системні взаємодія і консультативна техніка. Особливості використання парадоксальних технік. Модель «добре сформованого результату». Застосування метафор. Работа з образами в консультуванні.	
10	Когнітивно-поведінкова консультативна психологія. Онтологічні припущення: образ особистості. Керівні принципи: основні теоретичні припущення про природу психологічних ускладнень і їх вирішення. ABCD-модель А. Еліса і її модифікації. Основні типи нераціональних думок. Способи роботи з нераціональними думками і румінаціями в КПТ. Основні ідеї терапії прийняття і відповідальності (АСТ).	2/2
11	Особистісно-центрована експерієнційна та екзистенційна консультативна психологія. Онтологічні припущення: образ особистості. Керівні принципи: основні теоретичні припущення про природу психологічних ускладнень і їх вирішення. Особливості стосунків з клієнтом. Тріада Роджерса. Загальні ідеї логотерапії. Екзистенційна тривога і провина. Пошук сенсу і відповідальність. Експерименти гештальт-терапії в консультуванні.	2/1
12	Транзактний аналіз в консультуванні. Модель Я-станів. Економіка погляджувань. Види транзакцій. Правила комунікації. Емоційний рекет і ігри. Техніки транзактного аналізу і терапії нового рішення в консультуванні.	4/1
13	Інтегративні та еkleктичні підходи в консультуванні. Мультиmodalьне консультування А.Лазаруса. BASIC I.D. Балансна модель Н.Пезешкіана.	2/-
14	Консультування клієнтів «важких» у взаємодії: Консультування клієнтів налаштованих вороже, тривожних, з підвищеною вимогливістю, невмотивованих. Опір в консультуванні.	4/-
15	Особливості консультативної допомоги особам із депресивними розладами. Сучасні наукові уявлення про види депресивних розладів і їх природу. Межі компетенції психолога-консультанта, взаємодія з іншими фахівцями. Постановка задач в роботі з депресивним клієнтом.	4/1
16	Особливості роботи з клієнтами із суїцидальними намірами і такими, які переживають втрату. Суїцид як соціально-психологічне явище. Техніки і прийоми роботи із клієнтами в ситуації суїцидального ризику. Психологічний контракт як прийом в роботі з клієнтами з суїцидальними намірами. Поняття про втрату. Переживання втрати особами різного віку. Етапи роботи скорботи. Психологічна підтримка людини в скорботі,	4/1

	робота консультанта з оточенням. Консультування батьків дітей, які переживають втрату.	
17	Особливості роботи психолога з невиліковно хворими клієнтами і членами їх родин. Переживання невідворотності смерті, етапи таких переживань і типові запити до психологів. Можливості психологічної підтримки і прийоми роботи з термінальними і паліативними хворими та членами їх сімей.	4/-
18	Особливості роботи психолога з клієнтами, що зазнали гендерно обумовленого фізичного насилля, сексуального насилля. Насилля як соціально-психологічний феномен. Особливості переживання наслідків насилля. Психологічна травматизація, небезпека стигматизації самостигматизації внаслідок сексуального насилля. Сімейне гендерно обумовлене насилля: його стадії, особливості психологічного стану жертви. Особливості роботи психолога з жертвами насилля.	4/1
19	Консультування батьків за окремими проблемами пов'язаними з ускладненнями в психічному і особистісному розвитку дітей. Консультування з питань дитячої тривоги, страхів, невропатичних і психопатичних проявів, синдрому психомоторної нестабільності (енурез, тіки, заїкання). Ліворуки діти. Питання сексуальності і гендерної ідентичності.	4/1
20	Сімейне консультування. Завдання, принципи і структура консультативної роботи з сім'єю. Релевантні феномени (Структура, функції, динаміка, «сімейні міфи», «парадоксальна комунікація», «патологічні трикутники» тощо). Деякі техніки сімейного консультування: «скульптурування» в роботі з сім'єю, «категорії В.Сатір», практика застосування «Я-висловлювання»	4/1
21	Профконсультування. Світ професій і ринок праці. Професійне самовизначення. Основні засади профконсультування. Профдіагностичні методика в роботі з профконсультативним запитом.	4/-
22	Консультування в системі психосоціальної допомоги дітям і сім'ям, що опинились у складних життєвих обставинах внаслідок військових дій. Мультифакторна модель А.Маркера реакцій на травматичні події. Процедури і техніки консультування під час супроводу дітей і сімей, які отримали травматичний досвід.	4/1
	Разом за IV семестр	70/16

2.5. Зміст самостійної роботи

Номер теми	Зміст самостійної роботи	Кількість годин
Тема 1-4	1. Опрацювати основну та додаткову літературу до теми. 2. Виконати письмово завдання практичної роботи, викласти у Гугл-Клас. 3. Повести роботу з термінологією: проаналізувати значення основних	10/4

	<p>термінів, занотувати (за необхідності): «важкі клієнти», „<i>вигідність симптома</i>”, „<i>первинна</i>” і „<i>вторинна</i>” <i>вигідність</i>, феномен „<i>вивченої безпорадності</i>”, <i>об’єднане поле Н/П</i>, механізми психологічного захисту (<i>витіснення, проєкція, обезцінювання, перенос, заміщення, заперечення, конверсія, інтелектуалізація, раціоналізація, регресія, сублімація, формування реакції, ідентифікація</i>), <i>первинні (примітивні) і вторинні (вищого порядку) захисні механізми</i>. Занотувати основні положення лекційного матеріалу.</p> <p>4. Провести рефлексію власного досвіду за даною темою, щодо можливості використання отриманих знань в професійній діяльності.</p> <p>5. Підготувати (знайти у відкритих джерелах, наявній літературі) матеріали за темою. Визначитись з питаннями, які потребують додаткового обговорення а занятті для уточнення.</p>	10/4
		8/4
		8/4
Тема 5-9	1. Опрацювати основну та додаткову літературу до теми.	8/4
	2. Виконати письмово завдання практичної роботи, викласти у Гугл-Клас.	
	3. Повести роботу з термінологією: проаналізувати значення основних термінів, занотувати (за необхідності): <i>когнітивна модель в психологічному консультуванні. ABCD – модель А.Елліса, мультимодальне консультування А.Лазаруса. BASIC I.D, конструкт особистісний, румінації, Его – стан, структурний аналіз, транзакція, емоційний шантаж, Драматичний трикутник</i> .	8/8
	4. Занотувати основні положення лекційного матеріалу.	8/8
	5. Провести рефлексію власного досвіду за даною темою, щодо можливості використання отриманих знань в професійній діяльності.	
	6. Підготувати (знайти у відкритих джерелах, наявній літературі) матеріали за темою. Визначитись з питаннями, які потребують додаткового обговорення а занятті для уточнення.	10/8
Тема 10-13	1. Опрацювати основну та додаткову літературу до теми.	10/8
	2. Виконати письмово завдання практичної роботи, викласти у Гугл-Клас.	
	3. Повести роботу з термінологією: проаналізувати значення основних термінів, занотувати (за необхідності): <i>ресурсний і нересурсний стан (консультанта); пасивне, активне, емпатійне слухання; мета-модель і мета-моделювання; поінтери мета-моделі (номіналізація, неспецифічні іменники і дієслова; генералізації, порівняння, судження, модальні оператори можливості і необхідності, пресупозиції, комплексна еквівалентність, читання думок, причина і наслідок), метафора, ABCD-модель</i> .	10/8
	4. Занотувати основні положення лекційного матеріалу.	10/8
	5. Провести рефлексію власного досвіду за даною темою, щодо можливості використання отриманих знань в професійній діяльності.	10/8
	6. Підготувати (знайти у відкритих джерелах, наявній літературі) матеріали за темою. Визначитись з питаннями, які потребують додаткового обговорення а занятті для уточнення.	
Тема 14-22	1. Опрацювати основну та додаткову літературу до теми.	10/6
	2. Виконати письмово завдання практичної роботи, викласти у Гугл-Клас.	
	3. Повести роботу з термінологією: проаналізувати значення основних термінів, занотувати (за необхідності):	10/6

<p><i>Страх, тривога, суїцид, залежність, співзалежність, релаксація, аутогенне тренування, девіантна, делінквентна, аддиктивна поведінка, невропатія, невроз, психопатія, тривожність, страх, синдром психомоторної нестабільності, енурез (невротичний, неврозоподібний), тіки (клонічні, тонічні), вокальні тіки, логоневроз, неврозоподібний мовленнєвий синдром, профконсультація, профагітація, профпропаганда, профконсультування, профдіагностика, профспрямованість, сімейне консультування, парадоксальна (викривлена) комунікація, подвійний зв'язок, паталогічний трикутник, захисні позиції в спілкуванні за В.Сатір „скульптурування”, „я-висловлювання”.</i></p> <p>4. Занотувати основні положення лекційного матеріалу.</p> <p>5. Провести рефлексію власного досвіду за даною темою, щодо можливості використання отриманих знань в професійній діяльності.</p> <p>6. Підготувати (знайти у відкритих джерелах, наявній літературі) матеріали за темою. Визначитись з питаннями, які потребують додаткового обговорення а занятті для уточнення.</p> <p>7. Підібрати на основі вивченого матеріалу методи саморегуляції для профілактики професійного вигорання.</p>	10/6
	10//6
	10/6
	10/8
	10/8
	10//8
	10/8
Разом за семестр	80/108

2.6. Зміст індивідуальної роботи

№ п/п	Назва теми (модуля, змістового модуля) та зміст індивідуальної роботи	Кількість годин
1	<p>ЗМ 1. Психологічне консультування: загальні питання теорії та практики</p> <p>Завдання 1: Написати есе на тему «Психологічне консультування і психотерапія: порівняльна характеристика»</p> <p>Завдання 2. Скласти перелік типових міфів про психологічну допомогу і психологічне консультування</p>	
2	<p>ЗМ 2. Організація і проведення консультативної бесіди</p> <p>Завдання. Написати реферат на одну з тем:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Використання малюнкових технік в консультативній роботі з дітьми. – Малюнкові техніки в роботі психолога-консультанта (фіксація матеріала, діагностика, корекція). – Невербальні засоби спілкування в роботі психолога-консультанта. 	
3	<p>ЗМ 3. Психологічне консультування в різних підходах</p> <p>Завдання: 1. Підготувати реферат, або есе (за вибором) на одну із запропонованих тем:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Механізми психологічного захисту в роботах А.Адлера, Г.С.Саллівена, Е.Фромма, К.Г.Юнга (походження, призначення, позитивне і негативне в їх дії). – Застосування образів в психологічному консультуванні (Х-К.Льойнер, В.Стюарт, М.Д.Лінде). – Застосування технік роботи з уявою (НЛП) з метою корекції небажаних емоційних станів. – Техніки роботи з неконструктивними переконаннями (А.Елліс, А.Бек, У.Глассер, Р.Ділтс, Ф.Фанч). 	

	<p>ЗМ 4. Завдання: 1. Підготувати реферати, а бо есе (за вибором) на одну із запропонованих тем:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Конструктивні способи розв’язання сімейного конфлікту. – Асертивна поведінка і її застосування з метою попередження конфлікту. – Особливості консультативної роботи з сім’єю „важкого” підлітка. – Сімейно обумовлений стан провини у батьків як окрема консультативна проблема. – Особливості профконсультативної роботи зі школярами в сучасних умовах. 	
	Разом за семестр	

2.7. Перелік питань для підсумкового контролю.

2.8.1. Тематика модульних контрольних робіт.

За курсом передбачено виконання 4-х модульних контрольних робіт. Максимальна оцінка за кожною з них – 5 балів.

Завдання модульної роботи модуль 1

Варіант 1.

1. Дайте визначення Мета-моделі, поясніть, з якою метою її доречно використовувати. Сформулюйте застереження щодо її використання.
2. Перелічіть якомога більше випадків, коли використання пасивного слухання під час консультування є найбільш доречним.

Варіант 2.

1. З якою метою доречно використовувати активне слухання (у спілкуванні та під час консультування). Назвіть якомога більше варіантів.
2. Що означає поняття «опір». Наведіть приклади того, як він проявляється у консультуванні.

Варіант 3.

1. З якою метою (в яких випадках) доцільно використовувати емпатійне слухання? Наведіть приклади з консультативної роботи і повсякденного життя.
2. Що означає поняття «механізми психологічного захисту». Наведіть приклади деяких з них, поясніть, як вони працюють.

Варіант 4.

1. Що означає поняття «консультативний контракт»? Назвіть принципи його укладання.
2. Поясніть, як психолог формулює консультативну гіпотезу.

Завдання модульних контрольних роботи за другим і третім модулем сформулюються за питаннями практичних, з урахуванням складнощів, які виникли при виконанні цих робіт. Тобто до завдань включаються ті питання, які викликали утруднення при виконанні і потім були опрацьовані з викладачем.

Тестовий контроль за модулем 4 (узагальнюючий контроль)

1.	<p>Яка з наведених ознак не є спільною для психологічного консультування і психотерапії?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вони використовують психологічні засоби впливу. 2. Вони спираються на наукові психологічні теорії. 3. Вони спрямовані на досягнення лікувального ефекту. 4. Вони здійснюються в професійних рамках. 	3
2.	<p>Що можна вважати основною метою психологічного консультування?</p>	3

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здійснення лікувального впливу на клієнта. 2. Виявлення відхилень у особистісному розвитку клієнта. 3. Допомогу клієнтові у розв'язанні ним психологічних ускладнень, виходу з проблемної ситуації 4. Соплядання зі стресом, подолання конфліктів. 	
3.	<p>Автентичність як риса психолога-консультанта це:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Орієнтація на цінності і користь клієнта, його картину світу. 2. Тактовність і чемність у спілкуванні. 3. Щирість і цілісність у своїх реакціях. 4. Безоцінне ставлення до іншої людини. 	3
4.	<p>На якій дистанції зазвичай відбувається спілкування психолога-консультанта з клієнтом?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 15 - 45 см. (інтимна зона). 2. 45 - 120 см. (особиста зона). 3. 120 - 400 см. (соціальна зона). 4. Понад 400 см. (публічна зона) 	2
5.	<p>З якою метою (в яких випадках) доцільно використовувати так зване пасивне слухання?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Коли співрозмовник погано контролює свої емоції, коли головне, що йому потрібно – заспокоїтись, оволодіти самоконтролем. 2. Коли вам потрібно якомога краще зрозуміти зміст повідомлення. 3. Коли є необхідність зрозуміти емоційний стан співрозмовника, розділити його емоції, поспівчувати. 4. Повідомити партнеру, як Ви зрозуміли отриману інформацію. 	1
6.	<p>З якою метою (в яких випадках) доцільно використовувати активне слухання?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Коли співрозмовник погано контролює свої емоції, коли головне, що йому потрібно – заспокоїтись, оволодіти самоконтролем. 2. Коли вам потрібно якомога краще зрозуміти зміст повідомлення, забезпечити адекватний зворотній зв'язок, розподілити відповідальність за отриману інформацію. 3. Коли є необхідність зрозуміти емоційний стан співрозмовника, розділити його емоції, розкрити нові шляхи для розуміння ним самого себе. 4. Повідомити партнеру, як Ви зрозуміли отриману інформацію, поспівчувати. 	2
7.	<p>З якою метою (в яких випадках) доцільно використовувати емпатійне слухання?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Коли співрозмовник погано контролює свої емоції, коли головне, що йому потрібно – заспокоїтись, оволодіти самоконтролем. 2. Коли вам потрібно якомога краще зрозуміти зміст повідомлення, забезпечити адекватний зворотній зв'язок, розподілити відповідальність за отриману інформацію. 3. Коли є необхідність зрозуміти емоційний стан співрозмовника, розділити його емоції, розкрити нові шляхи для розуміння ним себе самого. 4. Повідомити партнеру, як ви зрозуміли отриману інформацію, поспівчувати. 	3
8.	<p>З якою метою не використовується Мета-модель?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Для здійснення навіюючого впливу на співрозмовника. 2. Для того, щоб прояснити упущення, переключення, узагальнення мови, що лежать між ідеєю, та тими словами, які її виражають. 3. Для прояснення сказаного клієнтом. 4. Для зміни неконструктивних установок клієнта. 	1
9.	<p>Що таке Мета-модель?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сукупність питань, спрямованих на прояснення упущень, переключень, узагальнень мови, що лежать між ідеєю, та словами, які її виражають. 2. Інша назва нейролінгвістичного програмування. 3. Техніка утилізації гіпноічного трансу. 4. Модель стосунків між консультантом і клієнтом, або терапевтом і пацієнтом. 	1
10.	<p>Спільним між консультуванням і психотерапією є:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Спрямованість на досягнення позитивних зрушень у когнітивній, емоційній і поведінковій сфері клієнта. 2. Використання спеціальних технік коригуючого впливу. 3. Орієнтація на модель его-станів. 	1

	4. Використання бесіди, як провідного методу впливу.	
11.	Які із перелічених ознак вказують на наявність у дитини невропатії? 1. Дитина розгальмована, буває агресивною, не визнає провину. 2. Дитина відстає від своїх однолітків за показниками розвитку вищих форм розумової діяльності. Існують проблеми в спілкуванні з однолітками. 3. Дитина замкнута, схильна усамітнюватись, уникає спілкування з однолітками. 4. Дитина проявляє підвищену схильність до хвилювання, буває вередливою, швидко втомлюється, настрій нестійкий, є схильність до психомоторних розладів (енурезу, тиків, заїкання), підвищена чутливість до зауважень і заохочень.	4
12.	Які із перелічених особливостей поведінки дитини можуть бути віднесені до психопатичних проявів? 1. Дитина розгальмована, буває агресивною, не визнає провину. 2. Дитина відстає від своїх однолітків за показниками розвитку вищих форм розумової діяльності. Існують проблеми в спілкуванні з однолітками. 3. Дитина замкнута, схильна усамітнюватись, уникає спілкування з однолітками. 4. Дитина проявляє підвищену схильність до хвилювання, буває вередливою, швидко втомлюється, настрій нестійкий, є схильність до психомоторних розладів (енурезу, тиків, заїкання), підвищена чутливість до зауважень і заохочень.	1
13.	Що означає поняття «вигідність симптому»? 1. Психологічний зиск від «симптоматичної» поведінки, розладу. 2. Фінансові вигоди консультанта від роботи з клієнтом. 3. Різновид психічного відхилення. 4. Теоретичну модель психодинамічної терапії.	1
14.	Яке з тверджень про психологічний контракт консультанта і клієнта не вірне? 1. Контракт укладається на початку роботи і може надалі уточнюватись і переглядатись. 2. Укладений контракт не переглядається протягом подальшої роботи. 3. У контракті оговорюється взаємна відповідальність психолога і клієнта. 4. Психологічний контракт передбачає постановку мети спільної роботи психолога і клієнта.	2
15.	Про що консультант не зобов'язаний повідомляти клієнту у відповідь на його питання? 1. Про умови конфіденційності консультування. 2. Про свою кваліфікацію як професіонала. 3. Про умови оплати консультації. 4. Про свій сімейний статус.	4
16.	Що відноситься до синдрому психомоторної нестабільності? 1. Спадкові хвороби центральної нервової системи. 2. Розлади мовлення. 3. Розлади у поведінці не психотичної природи. 4. Енурез, тики, заїкання.	4
17.	Номіналізації – це: 1. Узагальнення, які починаються зі слів «ніхто», «всі», «кожний», «ніколи» і т.п. 2. Слова, перетворені із дієслів в іменники, через що процес, позначений таким словом, сприймається як об'єкт, дія як річ. 3. Два висловлювання, що подаються так, ніби вони означають одне і те ж. 4. Припущення, на яке опосередковано вказує зміст повідомлення, як на «очевидне».	2
18.	Яке викривлення Мета-моделі у висловлюванні «Цей препарат рослинного походження, тому не викликає побічних ефектів» ? 1. Номіналізація. 2. Генералізація. 3. Пресупозиція причини і наслідку. 4. Втрата суб'єкта.	3
19.	На якому з викривлень Мета-моделі побудовано судження: «Всі руді чоловіки – нероби»? 1. На номіналізації. 2. На генералізації. 3. На пресупозиції.	2

	4. На неспецифічному дієслові.	
20.	Зворотний зв'язок – це: 1. Спосіб повідомити людину про те, як її сприймають інші, яке враження на інших справляють її дії, зовнішність тощо. 2. Процес спілкування психолога з клієнтом. 3. Взаємна згода при укладанні консультативного контракту. 4. Винагорода (оплата) психологу за проведену консультацію.	1
21.	Що із сказаного про зворотний зв'язок не вірно? 1. Це не тільки техніка консультування, але й спосіб опису системної взаємодії. 2. Він завжди починається із займенника Ви (ти). 3. Він спирається на враження і досвід того, хто його надає, а не на думки і враження третіх осіб. 4. Бажано його починати і закінчувати з позитивних моментів, якщо вони є.	2
22.	Що не підпадає під визначення метафори? 1. Використання слова або виразу в переносному значенні, основаному на схожості, порівнянні, аналогії. 2. Анекдоти, притчі, історії з життя, які розповідає психолог для розширення уявлень клієнта про свою ситуацію. 3. Формальний опис клієнтом проблемної ситуації. 4. Казкова історія в казкотерапії.	3
23.	Опір у консультуванні це: 1. Свідоме введення консультанта в оману клієнтом стосовно фактів і подій свого життя. 2. Синонім поняттю «механізми психологічного захисту». 3. Будь які дії, або бездіяльність клієнта, яка перешкоджає досягненню консультативної мети. 4. Тілесна техніка, запозичена з психотерапії.	3
24.	Про дію якого механізму психологічного захисту свідчить схильність клієнта на питання про почуття вдаватись до розгорнутих розмірковувань? 1. Регресії. 2. Трансферу. 3. Інтелектуалізації 4. Заперечення.	3
25.	Я – повідомлення (Я – висловлювання) це: 1. Форма представлення даних про себе при знайомстві. 2. Ультимативна форма повідомлення, вимога щось зробити, або чогось не робити. 3. Спосіб відреагування негативних емоцій. 4. Спосіб повідомити співрозмовнику про свої потреби, погляди від першої особи.	4
26.	Через що проявляється раціоналізація як механізм психологічного захисту? 1. Приписування оточуючим власних намірів і спонук. 2. Розумне пояснення-виправдання власних хибних, або непристойних дій. 3. Не сприйняття значущої інформації. 4. Виштовхування зі свідомості травматичних спогадів.	2
27.	У чому позитивне значення механізмів психологічного захисту? 1. Захищають індивіда від фізичної агресії. 2. Перешкоджають конфліктам у спілкуванні. 3. Сприяють кращому розумінню співрозмовника. 4. Захищають психіку від травмуючого впливу вражень, які надто потужні, не відповідають уявленням людини про себе.	4
28.	Рефреймінг – це: 1. Повернення до більш ранніх етапів психічного розвитку. 2. Спосіб надати зворотний зв'язок. 3. Пригадування інформації, яка здавалась забутою. 4. Перетлумачення повідомлення для знаходження його нових значень з метою зміни відношення	4
29.	Яка мікротехніка консультування застосовується для підтримки контакту з клієнтом, стимулювання його до подальшої розповіді, підтвердження згоди з його словами, забезпечення плавного перебігу бесіди?	1

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Заохочення. 2. Конфронтація. 3. Парадокс. 4. Мовчання. 	
30.	<p>Реакція консультанта, яка суперечить діям клієнта і може використовуватись з метою здійснення впливу на нього це:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Заохочення. 2. Парадокс. 3. Зворотний зв'язок 4. Конфронтація 	4
31.	<p>Пред'явлення консультантом інформації про себе, про події з власного життя, або безпосереднє вираження почуттів, думок, фантазій, бажань, що виникають у стосунках з клієнтом це:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зворотний зв'язок. 2. Відображення почуттів. 3. Парадокс. 4. Саморозкриття. 	4
32.	<p>Як називається мікротехніка консультування, при виконанні якої консультант, спираючись на ключові слова і звороти клієнта, формулює почуте по-своєму, так, щоб зберегти зміст повідомлення?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Конфронтація. 2. Заохочення. 3. Повторення. 4. Переповідання 	4
33.	<p>Яку техніку консультування використовує психолог, коли вказує клієнтові на суперечності у його відношеннях, думках, вчинках?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Саморозкриття. 2. Відображення значення. 3. Конфронтацію. 4. Зворотний зв'язок 	3
34.	<p>Які техніки відносять до директивних?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Рекомендації, конфронтація. 2. Інформування, рекомендації. 3. Переконання, поради. 4. Навіювання, директиви. 	4
35.	<p>Як називається мікротехніка консультування, при виконанні якої психолог називає емоції клієнта, які були ним виражені вербально чи невербально?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Відображення почуттів (емоцій). 2. Переповідання. 3. Саморозкриття. 4. Підсумовування. 	1
36.	<p>Що не є результатом використання техніки повторення?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поглиблення емпатичного зв'язку, демонстрація клієнтові уважне ставлення до нього. 2. Сприяння регресії клієнта. 3. Структурування розмови, спрямування її в певному напрямку. 4. Фокусація уваги клієнта на окремих елементах його розповіді, сприяння усвідомленню значення сказаного 	2
37.	<p>Чим техніка переповідання схожа на техніку повторення?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зберігається зміст сказаного. 2. Відтворення сказаного здійснюється своїми словами. 3. Відтворення сказаного здійснюється максимально наближено до слів клієнта. 4. Відтворюється тільки частина сказаного. 	1
38.	<p>У чому відмінність між технікою відображення значення і інтерпретацією?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. При відображенні значення увага зосереджується на точці зору клієнта, його суб'єктивній оцінці подій, а не на зв'язках, причинах і наслідках. 2. Досвід клієнта узагальнюється. 3. Консультант переповідає розповідь клієнта власними словами. 	1

	4. Техніка відображення значення вимагає більш глибокого розуміння ситуації клієнта.	
39.	Яка умова не є обов'язковою при виконанні техніки конфронтації? 1. Наявність сформованих довірчих стосунків між консультантом і клієнтом. 2. Наявність суперечностей у діях, висловлюваннях клієнта. 3. Опір роботі з боку клієнта. 4. Своєчасність проведення техніки (під час, або одразу після того, як були помічені суперечності).	3
40.	Що означає поняття «фрейм-реакція»? 1. Реакцію (насамперед емоційну) на вдало проведений рефреймінг, свідчення того, що нове тлумачення було сприйнято. 2. Дії консультанта під час рефреймування повідомлення клієнта. 3. Реакцію опору на проведення рефреймінгу 4. Іншу назву техніки рефреймінгу змісту.	1
41.	Яка назва синонімічна до поняття рефреймінг? 1. Реінтерпретація. 2. Інтерпретація. 3. Навіювання. 4. Психологічний вплив.	1
42.	Що із сказаного про зворотний зв'язок як техніку консультування не вірно? 1. Він має бути більш описовим аніж оціночним. 2. Його краще формулювати у вигляді Я-повідомлення. 3. Він має бути лаконічним. 4. Його використовують замість техніки конфронтації.	4
43.	Що із сказаного про зворотний зв'язок як техніку консультування не вірно? 1. Він має бути максимально конкретним і лаконічним. 2. Це одна з парадоксальних технік. 3. Він спрямований на те, що клієнт може змінити і не зачіпає того, що знаходиться поза межами контролю співрозмовника 4. Його ефективність зменшується при повторенні.	2
44.	У консультуванні існують три основні підходи. Який з наведених варіантів зайвий? 1. Проблемно-орієнтоване консультування. 2. Ресурсно-орієнтоване консультування. 3. Особистісно-орієнтоване консультування. 4. Рішення-орієнтоване консультування.	2
45.	Що є основним методом психологічного консультування? 1. Спостереження. 2. Опитування. 3. Навіювання. 4. Консультативна бесіда.	4
46.	Що відноситься до контактного консультування? 1. Консультування засобами мережі Інтернет. 2. Консультування при безпосередньому контакті клієнта і психолога. 3. Телефонне консультування. 4. Консультування листуванням.	2
47.	Що не відноситься до дистантного консультування? 1. Консультування листуванням. 2. Телефонне консультування. 3. Консультування через Skype 4. Консультування при безпосередньому контакті клієнта і психолога.	4
48.	Генералізації (універсальні квантифікатори) Мета-моделі – це: 1. Узагальнення, які починаються зі слів «ніхто», «всі», «кожний», «ніколи» і т.п. 2. Слова перетворені із дієслів в іменники, через що процес, позначений таким словом сприймається як об'єкт, дія як річ. 3. Два висловлювання, що подаються так, ніби вони означають одне і те ж. 4. Припущення, на яке опосередковано вказує зміст повідомлення, як на «очевидне».	1
49.	Комплексна еквівалентність (складна рівнозначність) Мета-моделі – це: 1. Узагальнення, які починаються зі слів «ніхто», «всі», «кожний», «ніколи» і т.п.	3

	<p>2. Слова перетворені із дієслів в іменники, через що процес, позначений таким словом сприймається як об'єкт, дія як річ.</p> <p>3. Два висловлювання, що подаються так, ніби вони означають одне і те ж.</p> <p>4. Припущення, на яке опосередковано вказує зміст повідомлення, як на «очевидне».</p>	
50.	<p>Пресупозиція (в Мета-моделі) – це:</p> <p>1. Узагальнення, які починаються зі слів «ніхто», «всі», «кожний», «ніколи» і т.п.</p> <p>2. Слова перетворені із дієслів в іменники, через що процес, позначений таким словом сприймається як об'єкт, дія як річ.</p> <p>3. Два висловлювання, що подаються так, ніби вони означають одне і те ж.</p> <p>4. Припущення, на яке опосередковано вказує зміст повідомлення, як на «очевидне».</p>	4
51.	<p>Що не відноситься до сфери невербального спілкування?</p> <p>1. Дистанція між консультантом і клієнтом.</p> <p>2. Закриті запитання.</p> <p>3. Поза.</p> <p>4. Вираз обличчя.</p>	2
52.	<p>Що є головним призначенням консультативної гіпотези?</p> <p>1. Розуміння клієнта психологом.</p> <p>2. Пояснення клієнтові наукових поглядів на причини його проблеми.</p> <p>3. Встановлення зв'язку між неконструктивністю клієнта і заявленою ним проблемою.</p> <p>4. Інформування клієнта про точку зору консультанта.</p>	3
53.	<p>Яку назву має техніка, зміст якої полягає у тому, що консультант висловлює припущення, або пояснює поведінку клієнта, його мотиви?</p> <p>1. Переповідання.</p> <p>2. Відображення значення.</p> <p>3. Інтерпретація.</p> <p>4. Конфронтація.</p>	3
54.	<p>Що із сказаного про метафори не відповідає дійсності?</p> <p>1. Метафора сприяє помірній регресії.</p> <p>2. Метафора може оживити інтерес клієнта, який починає нудьгувати, втомлюватись, коли починає послаблюватись концентрація уваги.</p> <p>3. Метафора допомагає побачити ситуацію «в цілому», узагальнено.</p> <p>4. Метафора не може використовуватись для самопізнання.</p>	4
55.	<p>У якому випадку застосування техніки емпатичного слухання найменш доцільне?</p> <p>1. Консультування клієнта, який переживає смерть близької людини.</p> <p>2. Профорієнтаційна консультація.</p> <p>3. Консультування смертельно хворого.</p> <p>4. Консультування розлученого клієнта з почуттям провини.</p>	2
56.	<p>У якому випадку використання емпатичного слухання є найбільш доречним?</p> <p>1. При напрацюванні стратегій досягнення мети.</p> <p>2. При оволодінні технікою «Я- висловлювання».</p> <p>3. При консультуванні клієнта, який переживає втрату.</p> <p>4. При профконсультуванні.</p>	3
57.	<p>Який з підходів у консультуванні зосереджений на позбавленні клієнта проблем із соматичним здоров'ям?</p> <p>1. Проблемно-орієнтоване консультування.</p> <p>2. Особистісно-орієнтоване консультування.</p> <p>3. Рішення-орієнтоване консультування.</p> <p>4. Жоден з підходів.</p>	4
58.	<p>Який з підходів у консультуванні центрований на виявленні ресурсів і пошуку шляхів розв'язання проблеми?</p> <p>1. Проблемно-орієнтоване консультування.</p> <p>2. Особистісно-орієнтоване консультування.</p> <p>3. Рішення-орієнтоване консультування.</p> <p>4. Жоден з підходів.</p>	3
58.	<p>Що дає право психологу займатись психологічним консультуванням?</p> <p>1. Наявність наукового ступеню.</p> <p>2. Наявність освіти за напрямком «практична психологія».</p>	2

	3. Наявність у психолога супервізора. 4. Спеціалізація у одному з напрямків психотерапії, участь у роботі психотерапевтичних груп, особиста терапія.	
59.	Яка вимога до мовлення консультанта не є вірною? 1. Має бути наближеним за складністю до мови клієнта. 2. Не має містити професійний жаргон. 3. Не має містити ідіоматичні вирази і експресивну лексику. 4. Має спиратись на науковий стиль і професійні терміни.	4
60.	Що не відноситься до сфери невербального спілкування? 1. Розміщення у просторі консультанта і клієнта. 2. Відкриті запитання. 3. Погляд. 4. Вираз обличчя.	2
61.	Клієнт замість того, щоб докладніше розповісти про свою ситуацію, починає цікавитись кваліфікацією психолога, його віком і сімейним станом. Які дії психолога в цій ситуації будуть найдоречнішими? 1. Дати вичерпну інформацію, якої вимагає клієнт. 2. Повідомити про кваліфікацію, поцікавитись, чому для нього важливо отримати відповідь на ці питання. 3. Спитати, що саме викликає недовіру. 4. Ігнорувати питання клієнта, повертаючи його до проблемної ситуації.	2
62.	Яка з наведених нижче фраз сформульована за типом Я-висловлювання? 1. Ви дещо знервовані, чи не так? 2. Коли, розповідаючи про дружину, ви робите різкий жест рукою, мені здається що Ви сильно хвилюєтесь. Чи так це насправді? 3. Таке рішення, безумовно, для вас є найкращим. 4. На Вашому місці я не став би нервувати.	2
63.	Яка з реплік психолога-консультанта має сприяти структуруванню предмета професійної взаємодії, а не заважати цьому? 1. Ну, розповідайте, розповідайте хоч щось про це. 2. Хіба з Вами, з дорослою людиною, таке трапляється вперше? 3. Схоже, що ви погано орієнтуєтесь у конкретних фактах. 4. Я слухаю Вас.	4
64.	Яка з реплік психолога-консультанта має сприяти структуруванню предмету професійної взаємодії, а не заважати цьому? 1. Вам що, важко згадати те, що відбувалось вчора? 2. Розкажіть, будь ласка, про це докладніше. 3. Так, я і сам це зрозумів, не потрібно зайвих слів, далі... 4. Не бачу нічого незвичайного в Ваших словах.	2
65.	Яка з реплік психолога-консультанта має сприяти структуруванню предмету професійної взаємодії, а не заважати цьому? 1. Розповідайте, розповідайте, це тільки вам на користь 2. Та це було відомо ще Фрейду... 3. Було б непогано розпочати все спочатку. 4. Хто для Вас ця людина, що Ви по відношенню до неї відчуваєте?	4
66.	Що не входить у так звану тріаду Роджерса, що описує основні характеристики поведінки психолога по відношенню до клієнта? 1. Емпатія. 2. Прийняття. 3. Нейтральність. 4. Конгруентність.	3
67.	Що не входить до завдань початкового етапу консультативної бесіди? 1. Знайомство з клієнтом. 2. Встановлення контакту з клієнтом. 3. Висування консультативних гіпотез. 4. Обговорення контракту.	3
68.	Що не входить до завдань заключного етапу консультативної бесіди?	4

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Прощання. 2. Обговорення можливості подальших зустрічей з клієнтом. 3. Отримання від клієнта зворотного зв'язку про його задоволеність проведеною з ним роботою. 4. Висування консультативних гіпотез. 	
69.	<p>Який з підходів у консультуванні спрямований на аналіз сутності і зовнішніх причин проблеми, пошук шляхів її розв'язання?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проблемно-орієнтоване консультування. 2. Особистісно-орієнтоване консультування. 3. Рішення-орієнтоване консультування. 4. Жоден з підходів. 	1
70.	<p>Що означає принцип конфіденційності?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Заборону зачіпати найбільш неприємні для клієнта питання. 2. Заборону прямих питань про ім'я та соціальний статус клієнта. 3. Вимогу зберігати в таємниці інформацію про клієнта. 4. Вимогу бути терплячим і толерантним. 	3
71.	<p>Який з підходів у консультуванні центрований на аналізі індивідуальних причин проблеми, генезі деструктивних особистісних стереотипів, попередженні подібних проблем у майбутньому?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проблемно-орієнтоване консультування. 2. Особистісно-орієнтоване консультування. 3. Рішення-орієнтоване консультування. 4. Жоден з підходів. 	2
72.	<p>У якому випадку в роботі з клієнтом можна припустити наявність трансферу?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клієнт поводить і відчуває себе по відношенню до консультанта так, ніби він хтось з його батьків. 2. Клієнт проявляє опір. 3. Клієнт вдається до розгорнутих розмірковувань і не відповідає на питання про почуття. 4. Клієнт поводить себе впевнено і розкуто. 	1
73.	<p>У якому випадку в процесі консультування можна припустити наявність контрпереносу?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Консультант використовує обмежену кількість мікротехнік. 2. Консультант, не усвідомлюючи цього прагне змінити клієнта, вважає що знає, у чому полягає «користь» клієнта. 3. Консультант має сумніви щодо успіху роботи з клієнтом. 4. Консультант не наважується оговорити умови оплати праці. 	2
74.	<p>Що вказує на те, що клієнта варто переадресувати іншому фахівцю (психотерапевту)?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підвищена емоційність клієнта. 2. Запит клієнта про неможливість контролювати власні стани (наприклад агресії, тривоги). 3. Тенденція звинувачувати у своїх проблемах когось іншого. 4. Небагатослівність клієнта на консультації. 	2
75.	<p>Що вказує на необхідність переадресувати клієнта іншому фахівцю (психотерапевту)?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Скарги клієнта на соматичне здоров'я. 2. Прохання вплинути на третіх осіб (чоловіка/дружину, дитину) 3. Невміння клієнта чітко описати власні переживання. 4. Низька мотивація до змін. 	1
76.	<p>Що найбільше відрізняє телефонне консультування від очного?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Структура етапів бесіди. 2. Завдання роботи. 3. Не можливість у бесіді спиратись на візуальну інформацію про невербальні сигнали, які подає клієнт. 4. Тематика запитів клієнтів. 	3
77.	<p>Що не можна вважати важливою відмінністю телефонного і очного консультування?</p>	3

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Відсутність візуального контакту. 2. Час, відведений в середньому на одну консультацію. 3. Мікротехніки спілкування, що застосовуються в роботі. 4. Ступінь анонімності клієнта. 	
78.	<p>З якою метою проводиться екологічна перевірка?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Для виявлення причин виникнення проблемної ситуації. 2. Для виявлення того, як очікувані результати роботи вплинуть на подальше життя і оточення клієнта. 3. Для виявлення екологічної свідомості клієнта. 4. Для виявлення неякісних продуктів харчування у раціоні клієнта. 	2
79.	<p>Що із сказаного про психологічний контракт не вірно?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Він може укладатись письмово, або усно. 2. Він застосовується для розподілу відповідальності між клієнтом і психологом. 3. У ньому можуть оговорюватись питання оплати послуг психолога. 4. Він завіряється нотаріально. 	4
80.	<p>Яка ознака з наведених не свідчить про наявність трансферу?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клієнт відчуває сексуальний потяг до психолога. 2. Клієнт відчуває себе дитиною поряд з психологом і очікує від нього «батьківського» захисту і допомоги. 3. Клієнт прагне зрозуміти власні приховані спонуки. 4. Клієнт відчуває і поводить себе залежно, підпорядковано. 	3
81.	<p>Що не є ознакою контрпереносу в консультуванні?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психолог відчуває сексуальний потяг до клієнта. 2. Консультант прагне на власний розсуд «змінити» клієнта, надає перевагу директивам і порадам. 3. Консультант не відчуває емпатії до клієнта. 4. Консультант надмірно переймається проблемами клієнта, відчуває сильний емоційний зв'язок з ним. 	3
82.	<p>Що із названого не є принципом психологічного консультування?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Відмова від порад і рецептів. 2. Заохочення клієнта до стримування агресії. 3. Забезпечення конфіденційності зустрічі. 4. Добровільність. 	2
83.	<p>Що із названого не є принципом психологічного консультування?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Відмова від порад і рецептів. 2. Дотримання дистанції 3. Забезпечення конфіденційності зустрічі. 4. Стимування консультантом своїх емоцій. 	4
84.	<p>Що означає такий принцип консультування як принцип утримування необхідної дистанції?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вимогу протягом усього консультування знаходитись від клієнта на регламентованій дистанції. 2. Заборону доторкатись до клієнта. 3. Консультант не повинен мати з клієнтом будь-яких стосунків, крім професійних (дружніх, любовних, сексуальних). 4. Вимогу не спілкуватись з клієнтом поза межами консультативного кабінету. 	3
85.	<p>Якому принципу консультування суперечать дії психолога, який наполягає на зустрічі з клієнтом, зобов'язує до неї?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Конфіденційності. 2. Добровільності. 3. Професійної вмотивованості. 4. Захисту інтересів клієнта. 	2
86.	<p>Якому принципу консультування суперечать дії психолога, який розповідає матері підлітка інформацію, отриману під час його консультування?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Конфіденційності. 2. Добровільності. 3. Професійної вмотивованості. 	1

	4. Захисту інтересів клієнта.	
87.	Якому принципу консультування суперечать дії психолога, який всупереч волі клієнта наполягає на власному варіанті розв'язання конфліктної ситуації? 1. Конфіденційності. 2. Добровільності. 3. Відмови від порад і рецептів. 4. Захисту інтересів клієнта.	3
88.	Репрезентативні системи – це: 1. Навички самопрезентації в спілкуванні. 2. Шляхи отримання, збереження і кодування інформації в мозку (аудіальний, візуальний, кінестетичний тощо). 3. Невербальні сигнали в спілкуванні. 4. Найближче оточення людини (наприклад, сім'я).	2
89.	Який напрям психологічного консультування і психотерапії використовує модель его-станів (Батько, Дитина, Дорослий)? 1. Раціонально-емотивна терапія. 2. Гештальт-підхід. 3. Мультимодальне консультування. 4. Транзактний аналіз.	4
90.	Який напрям психологічного консультування і психотерапії використовує теорію репрезентативних систем? 1. Раціонально-емотивна терапія. 2. Гештальт-підхід. 3. Нейролінгвістичне програмування. 4. Транзактний аналіз.	3
91.	Який напрям психологічного консультування і психотерапії використовує техніку шестикрокового рефреймінгу? 1. Нейролінгвістичне програмування. 2. Гештальт-підхід. 3. Мультимодальне консультування. 4. Транзактний аналіз.	1
92.	Який напрям психологічного консультування і психотерапії використовує АВСД – модель, яка встановлює зв'язок між думками (очікуваннями) клієнта і його переживанням ситуації як проблемної? 1. Раціонально-емотивна терапія. 2. Гештальт-підхід. 3. Позитивна сімейна терапія. 4. Транзактний аналіз.	1
93.	Скульптурування – це: 1. Одне з викривлень комунікативного процесу. 2. Спосіб позитивного формулювання цілей психологічного консультування. 3. Механізм психологічного захисту. 4. Одна з технік сімейної терапії і консультування, запропонована В. Сатір.	4
94.	Парадоксальна комунікація (в сім'ї) це: 1. Комунікація, під час якої подаються суперечливі послання. 2. Конфлікт. 3. Будь-яке непорозуміння в спілкуванні. 4. Використання гумору для пожвавлення стосунків.	1
95.	Карпманівський драматичний трикутник це: 1. Інша назва стосунків між матір'ю, батьком і дитиною. 2. Одна з технік психодрами. 3. Модель, яка описує маніпулятивні стосунки в трьох ролях Жертви, Переслідувача і Рятівника. 4. Діагностична методика.	3
96.	Що не використовується під час аутогенного тренування? 1. Зосередження уваги. 2. Психомалюнок техніки.	2

	3. Словесні формули навіювання. 4. Уявлення тепла, нерухомості, важкості	
97.	Що не використовується під час аутогенного тренування? 1. Контроль дихання. 2. М'язове розслаблення. 3. Напружені пози. 4. Уявлення тепла, нерухомості, важкості	3
98.	Який пункт треба відкинути, щоб залишились три головні умови вірного професійного вибору? 1. Мотивація вибору професії. 2. Здібності. 3. Очікування батьків. 4. Потреби регіону в професіоналах даного профілю.	3
99.	З якою метою не використовується аутогенне тренування? 1. Для зняття больових синдромів. 2. Для відновлення сил при втомі. 3. Для перевиховання. 4. Для мобілізації сил.	3
100.	У якому напрямку психології використовується припущення, що більшість психологічних проблем є наслідком неправильних уявлень та помилкових умовиводів? 1. У психоаналізі. 2. У поведінковій психотерапії. 3. У когнітивній психотерапії. 4. У психодрамі.	3

2.7.2. Питання до іспиту:

1. Поняття про психологічне консультування.
2. Вихідні положення, принципи надання консультативної допомоги.
3. Мета і завдання психологічного консультування.
4. Професійні вимоги до психолога – консультанта. Особистісні риси і якості психолога – консультанта.
5. Деонтологічні принципи в роботі психолога – консультанта. Етичний кодекс психолога
6. Ділова документація психолога-консультанта.
7. Типові помилки, тривоги і хибні уявлення психологів-початківців.
8. Емоційне вигорання спеціаліста і його профілактика. Психопрофілактика в професійній діяльності психолога.
9. Основні вимоги до організації і проведення консультативної бесіди
10. Часові і просторові характеристики ведення бесіди. Планування зустрічей. Час консультування
11. Психологічний клімат під час консультування.
12. Ресурсний стан психолога – консультанта під час консультування
13. Основні етапи консультативної бесіди. Їх стисла характеристика
14. Основні етапи консультативної бесіди. Початок бесіди
15. Основні етапи консультативної бесіди. Розпитування клієнта
16. Основні етапи консультативної бесіди. Здійснення корекційного впливу
17. Основні етапи консультативної бесіди. Завершення бесіди
18. Особистість як предмет психологічного консультування. “Об’єднане поле НЛП”
19. Опір в консультуванні.
20. Запит клієнта і робота з ним.
21. Консультативний контракт. Вимоги до контракту, принципи його укладання.
22. Мікротехніки психологічного консультування: повторення, переповідання, підсумовування

23. Мікротехніки психологічного консультування: відображення почуттів, відображення значення, саморозкриття
24. Мікротехніки психологічного консультування: конфронтація
25. Мікротехніки психологічного консультування: інформування, поради, рекомендації, директиви
26. Невербальна комунікація в консультуванні. Доторкання
27. Невербальна комунікація в консультуванні. Екстралінгвістичні і паралінгвістичні феномени.
28. Використання психологом консультантом невербальних засобів впливу на клієнта
29. Поняття про механізми психологічного захисту. Робота з психологічними захистами в консультуванні.
30. Поняття про «Рефлексивне» і «не рефлексивне» слухання
31. Техніки слухання і їх використання в роботі психолога – консультанта. Пасивне, активне, емпатійне слухання
32. Поняття про Мета-модель (НЛП) і метамоделювання. Паттерни Мета – моделі
33. Мовленнєві паттерни психолога – консультанта
34. Використання “ресурсу часу” в мовленнєвих паттернах консультанта
35. Допомога клієнтам, які переживають втрату
36. Надання консультативної допомоги суїцидальним клієнтам
37. Проблема дитячої тривожності і психологічне консультування
38. Проблема дитячих страхів і психологічне консультування
39. Дитяча невропатія. Консультативна і корекційна допомога при невропатії
40. Дитячі психопатичні прояви. Корекція їх
41. Поняття про синдром психомоторної нестабільності, передумови його виникнення і корекції
42. Поняття про енурез. Його різновиди і їх діагностика. Підходи до корекції енурезу
43. Поняття про тики, механізми їх виникнення і корекції
44. Заїкання і його різновиди. Допомога при заїканні
45. Ліворукі діти і проблема ліворукості в психологічному консультуванні
46. Сімейне консультування. Принципи і структура консультативної роботи з сім'єю
47. Сім'я як об'єкт консультативного впливу. Релевантні феномени (структура, функції, динаміка, “сімейні міфи”, “парадоксальна комунікація”, “патологічні трикутники” тощо)
48. Захисні позиції в спілкуванні - “Категорії Сатір”. Застосування “скульптурування” в консультативній роботі з сім'єю
49. Поняття про “Я- висловлювання”. Використання “Я-висловлювання” в конфліктних ситуаціях
50. Типові паттерни батьківського виховання що призводять до невротизації дитини
51. Особливості надання консультативної допомоги батькам “важких” підлітків
52. Когнітивна модель в психологічному консультуванні. ABCD – модель А.Елліса
53. Мультиmodalьне консультування А.Лазаруса. BASIC I.D.
54. Способи роботи з нераціональними думками і румінаціями в КПТ
55. Основні ідеї терапії прийняття і відповідальності (АСТ).
56. Використання транзакційного аналізу в психологічному консультуванні. Структурний аналіз. Транзактний аналіз стосунків
57. Використання образів в психологічному консультуванні
58. Використання метафор в психологічному консультуванні
59. Особливості телефонного психологічного консультування
60. Загальні ідеї логотерапії. Екзистенційна тривога і провина. Пошук сенсу і відповідальність.
61. Професійне самовизначення і профконсультування
62. Види і особливості дистантного консультування
63. Організаційні принципи Телефону довіри

64. Основні завдання телефонного консультування
65. Типи звернень за Телефоном довіри
66. Підготовка спеціалістів для консультативної роботи на Телефоні довіри
67. Консультування батьків з питань сексуальності і гендерної ідентичності дітей і підлітків.
68. Консультування клієнтів агресивних, налаштованих вороже
69. Консультування тривожних клієнтів
70. Консультування клієнтів з надмірною вимогливістю
71. Консультування невмотивованих клієнтів.
72. Суїцид як соціально-психологічне явище. Техніки і прийоми роботи із клієнтами в ситуації суїцидального ризику.
73. Психологічний контракт як прийом в роботі з клієнтами з суїцидальними намірами.
74. Поняття про втрату. Переживання втрати особами різного віку. Етапи роботи скорботи.
75. Психологічна підтримка людини в скорботі, робота консультанта з оточенням.
76. Консультування батьків дітей, які переживають втрату.
77. Можливості психологічної підтримки і прийоми роботи з термінальними і паліативними хворими та членами їх сімей.
78. Психологічна травматизація, небезпека стигматизації самостигматизації внаслідок сексуального насилля.
79. Сімейне гендерно обумовлене насилля: його стадії, особливості психологічного стану жертви.
80. Особливості роботи психолога з жертвами насилля.
81. Мультифакторна модель А.Маркера реакцій на травматичні події.
82. Процедури і техніки консультування під час супроводу дітей і сімей, які отримали травматичний досвід.

2.8. Система оцінювання (критерії оцінювання та шкала оцінювання) із дисципліни «Психологічне консультування з практикумом»

2.8.1. Розподіл балів у межах навчальної дисципліни форму підсумкового контролю – заліки, екзамен **Розподіл балів у межах навчальної дисципліни** **«Психологічне консультування з практикумом»**

Денна форма навчання

Практичні заняття																				<i>Модульний контроль</i>				<i>Форма семестрової атестації</i>							
Максимальна кількість балів - 70																				Максимальна кількість балів -20				Максимальна кількість балів -10							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	МК				Залік, екзамен	
Кожне ПЗ – 2 бали																				1	2	3	4	10							
26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	5	5	5	5	20																	
Кожне ПЗ – 2 бали																				20											
Всього – 100 балів																															

Заочна форма навчання

<i>Практичні заняття</i>										<i>Модульний</i>				<i>Форма</i>	
--------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	------------------	--	--	--	--------------	--

								контроль				семестрової атестації - залік
Максимальна кількість балів -70								Максимальна кількість балів -20				Максимальна кількість балів -10
ПЗ 1	ПЗ 2	ПЗ 3	ПЗ 4	ПЗ 5	ПЗ 6	ПЗ 7	ПЗ 8	МК 1	МК 2	МК 3	МК 4	Залік, екзамен
8	8	9	9	9	9	9	9	5	5	5	5	10
Всього – 100 балів												

2.8.2. Критерії та рівні навчальних досягнень студентів з курсу «Психологічне консультування з практикумом»

Оцінка ECTS	Сума балів за 100 бальною шкалою	Критерії	
A	90-100	Високий рівень володіння теоретичними знаннями й практичними вміннями	Студент вільно володіє навчальним матеріалом, успішно розв'язує завдання підвищеної складності, аргументовано висловлює свої думки, виявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань, під час виконання самостійної роботи. Основні питання розкриває на високому теоретичному й практичному рівнях, без ускладнень орієнтується в матеріалі, повністю відповідає на додаткові запитання. Якість відповідей свідчить про вільне володіння навчальним матеріалом, а також про ознайомлення з додатковим матеріалом із навчальної дисципліни. Набуті компетенції творчо застосовує в професійній предметній діяльності.
B	82-89	Достатній рівень оволодіння знаннями навчального матеріалу, вміннями їх практичного впровадження	Студент володіє навчальним матеріалом у межах програми навчальної дисципліни на творчому рівні. Під час відповідей виявляє вільне володіння лекційним і практичним матеріалом, проте у відповідях допускає неточності.

С	74-81	Середньо-достатній рівень володіння теоретичним матеріалом та готовності до оперування набутими вміннями й навичками	Студент володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, проте не має достатніх знань та вмінь для формулювання висновків, допускає суттєві неточності. Розкриває основні питання, а на додаткові відповідає неповно. Ознайомлення з додатковими джерелами не є систематизованим.
D	64-73	Середній рівень володіння теоретичними знаннями, практичними вміннями й навичками	Студент володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу, уміє використовувати знання в стандартних ситуаціях. Послуговується тільки загальним поняттєвим апаратом, у цілому орієнтується в досліджуваному предметі, але розкриваючи основні питання допускає суттєві помилки.
Е	60-63	Рівень володіння теоретичним матеріалом, практичними вміннями й навичками визначається нижчим за середній.	Домінує репродуктивний виклад інформації; труднощі в проведенні міжпредметних зв'язків навіть з допомогою викладача; знання основної термінології.
FX	35-59	Низький рівень володіння навчальним матеріалом, студент не спроможний опанувати практичні вміння без додаткових занять з дисципліни	Студент володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно. Робить принципові помилки у відповідях, не може дати обґрунтовані відповіді на всі основні питання викладача, не орієнтується в основних теоретичних і практичних положеннях курсу або не засвоїв окремі розділи курсу.
F	1-34	Низький рівень знань із дисципліни, відсутність практичних умінь і навичок, що є підставою для повторного вивчення дисципліни	Низький рівень знань із дисципліни, відсутність практичних умінь і навичок, що є підставою для повторного вивчення дисципліни.

2.10. Список рекомендованих джерел

Основні

1. Васьківська С. В. Основи психологічного консультування: навч. посіб. Київ : Четверта хвиля, 2014. 256 с.
2. Консультування в системі психосоціальної допомоги дітям і сім'ям, що опинились у складних життєвих обставинах внаслідок військових дій / авт. кол ; заг. ред. В. Г. Панок, І. І. Ткачук. Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2019. 144 с.
3. Магдисюк Л. І., Федоренко Р.П. Основи психологічного консультування : навч. посіб. Луцьк : Вежа-Друк, 2022. 360 с.
4. Мельничук О. Б. Основи психоконсультування та психокорекції: навч. посіб. Київ: Каравела, 2015. 390 с.

5. Counselling Psychology: A Textbook for Study and Practice / David Murphy (Editor). Malden: Wiley-Blackwell, 2017. 496 p.
6. Gladding S.T. Counseling: A Comprehensive Profession. London: Pearson Education, 2009. 600 p.

Додаткові

1. Рябко Ю.В. Техніки і моделі психологічного консультування. Глухів : РВВ ГНПУ ім. О. Довженка, 2012. 122 с.
2. Максимова Н.Ю. Сімейне консультування : навч. посіб. / Н. Ю. Максимова. - Київ: ДП «Вид. дім «Персонал», 2011. 304 с.
3. Джойс Ф., Сіллз Ш. Навички в гештальт-терапії. Консультування та психотерапія. Київ: Видавництво Ростислава Бурлаки, 2024. 528 с.
4. Тарарина О. Практикум з консультування. Арт-рішення. Київ :Астамир-В, 2023. 88 с.
5. Цимбалюк І. М. Психологічне консультування та корекція: навч. посіб. Модульно-рейтинговий курс. Київ : Професіонал, 2009. 544 с.
6. May R. Art of Counseling. NY.: Amereon Press ; 2011. 256 p.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.edu-ua.net> – освітня українська мережа
2. <https://www.journals.elsevier.com/acta-psychologica> - Acta Psychologica - електронний журнал з відкритим доступом (англ. мовою)
3. http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/fonds/univmag/poshuk.php3?them_key=%D3%EA%F0%E0%BF%ED%F1%FC%EA%E8%E9+%EF%F1%E8%F5%EE%EB%EE%E3%B3%F7%ED%E8%E9+%E6%F3%F0%ED%E0%EB – Український психологічний журнал (Київського національного університету імені Тараса Шевченка)
4. <http://www.apppsychology.org.ua/index.php/ua/arkhiv-vydannia> - «Актуальні проблеми психології». Збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України
5. <http://psylib.kiev.ua/> - Психологічна бібліотека " Самопізнання і саморозвиток".
6. Кращі практики психолого-педагогічного супроводу та підтримки учасників освітнього процесу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0033525-22#n2>